

ROMÂNUL

Sf. Sărbători vor înmoia inimile, vor netezi asperitățile și, pentru un moment, toți vor fi fericiți și se vor bucura.

ABONAMENTUL: Pe un an 150 Lei
Pentru autorități, instituții 250 Lei

*

ORGAN POLITIC ȘI SOCIAL

*

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
A R A D Strada V. Alexandri No. 6.

Urăm sărbători fericite!

Taina nopții de Crăciun

Cine ar fi crezut vreodată că, din tragedia de pe Golgota, are să răsară în creștinarea lumii? Cine ar fi visat că, în staalul sărac delă marginea unui sat fără însemnătate, are să se nască Mântuitorul omeniei? Și totuși așa a fost. Ofensiva pornită de Mântuitorul, împotriva păcatului, a răsturnat lumea veche și pe ruinele ei s'a ridicat lumea cea nouă. Această biruință, n'a câștigat-o Hristos, nici prin puterea armelor, nici prin bogăția banului și nici prin înțelepciunea oamenilor, ci prin puterea cuvântului său divin. Hristos a umilit pe cei puternici, a doborât pe cei săraci, a înălțat pe cei smeriți, a mângâiat pe cei nenorociți, a vindecat pe cei bolnavi și a intrat în casa vameșilor și a celor păcătoși.

Nu mărirea, nu puterea și nu bogăția materială sunt condițiile mântuirii, ci: iubirea, milostenia, bunătatea, smerenia și iertarea. În suferințele noastre Dumnezeu a găsit nădejdea iertării de păcate și nădejdea mântuirii prin lacrimile credinței devotate. Aceste sunt cheile fermecate, cu ajutorul cărora, putem descuia ușile împărăției cerești. Iată motivele pentru cari creștinii în toată lumea așteaptă, cu bucurie mare, marele eveniment al Nașterii lui Hristos.

Indeosebi noi Români, din neamurile cele mai vechi în creștinism, suntem datori să răznuim sărbătorirea Crăciunului cu profundă pietate. Păcătoși amost și suntem, în fiecare zi dușmănia și răutatea răzignesc pe Mântuitorul, dar pentru credința noastră pe care am păstrat-o curată și lacrimă, Dumnezeu ne-a jutat să vedem idealul național împlinit.

Patria noastră trece printr-o criză economică foarte rea. Pentru prosperarea ei însă și pentru viitorul nostru suntem datori să aducem sacrificii materiale și

sufletești. Să facem zid în jurul Tronului regal și să ne servească de mângâiere faptul că criza economică bântue pe tot globul pământesc.

Ca bunătatea lui Dumnezeu să rămână pururea cu noi, și, ca nădejdele noastre, într'un viitor strălucit, să se îplinească, prin purtarea și viața noastră de toate zilele să dovedim că suntem vrednici de rostul ce-l avem aici pe pământ și ca neam și ca indivizi.

Veniți deci toți, iubitori cetitori, ca la praznicul Nașterii lui Isus Hristos, să ne oțelim nădejdele și cu suferințele să petrecem la Cel ce s'a născut în Vileem și la fel cu îngerii să zicem și noi: „Mărire intru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoire”.

Protopopul Simion Stana
Consilier eparhial

Gânduri de Crăciun

Cine ar ști să spună, dacă ne aflăm în preajma unor vremi mai bune sau obecăm la cotitura drumului ce duce în prăpastie?

Sărăcia și mizeria, ce iau proporții tot mai alarmante și mai înspăimântătoare, par a ne îndritui să credem mai degrabă în ivirea inevitabilă a unei prăbușiri integrale.

Dar iată, că prin negura gândurilor sinistre străbate irezistibil, ca o dără de lumină solia cerească: „bucurați-vă, că azi s'a născut lumii Mântuitor... mărire intru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace între oameni bunăvoire”.

Ființele al veacului crizelor de tot felul, pentru care nu numai un traiu ovest, ci chiar standardul de viață a ajuns să fie o himeră, adă-ți aminte spre a te mângâiere cel puțin acum de Acela, care a zis: „păsările cerului își au cuiburile lor, vulpile vizuinile sale, — numai fiul omului nu are unde să-și plece capul”. Tu n'ai casă și avuții, ai poate unde-ți pleca capul; El n'a avut unde să-și plece capul, dar a avut palat: grajdul

Țara-i sugrumată.

Partidul Național-Tărănesc, ca să nu-și ia singur răspunderea în împrejurările grele prin care trece țara noastră și că să facă posibilă o conlucrare a tuturor forțelor vii și active, de bună voce, și ne silit de nimeni, și a dat demisia de la conducerea treburilor țării. La acest gest mare și fără pereche în analele politicei românești, în loc să se răspundă din partea tuturor, cu aceea bună înțelegere a gestului și a greutăților în care ne sbatem, s'a răspuns printr'o atitudine josnică, meschină și egoistă, caracteristică principală a ființelor inferioare, lipsite cu totul de acel altruism, care înalță pe omul superior. În loc să avem la conducere, acea formațiune națională, dorită de Majestatea Sa și de întreagă suflare românească, ni-am pomenit ca din senin, cu un guvern format din „Strănsură Națională”, necunoscători ai nevoilor țării, și fără nici cea mică legătură spirituală cu masa țărănească. Acest guvern, îmbătat de fericirea care i-a căzut pe cap — fără să fi visat mă-

car, a început să-și dea aere de conducător absolut și de pricepător al tuturor problemelor economice și financiare de care țara are nevoie să fie deslegată cât mai grabnic. Pentru ca soluțiunile acestor probleme să poată fi puse în practică, trebuiesc trecute prin parlament, așa cere Constituția țării. Parlamentul are îndatorirea să discute și să modifice problemele deslegate de guvern în proiectele lui de legi, — ori, în cazul de față acest lucru nu se poate face, deoarece cu toții ne aducem aminte, prin ce mijloace și din ce fel de oameni s'a constituit actualul parlament.

Ca să se discute cu folos o chestiune care interesează gospodăria generală a statului, și ca să i se dea desiegarea cea mai potrivită cu împrejurările, trebuie mai întâi de toate să fie foarte bine cunoscută, și aceasta nu se poate avea, decât trăind în mijlocul acelora care cer soluționarea problemei. Parlamentarii „Caricaturi”, aleși prin fraudă și din dezertorii tuturor partidelor, nu corespund nici pe departe condițiilor, ce trebuiesc îndeplinite de un adevărat parlamentar.

Adevăratul parlamentar are legături strânse cu alegătorii săi, trăește tot timpul în mijlocul lor, interesându-se d'aproape de toate nevoile lor, pe câtă vreme parlamentarul venetic, nu se interesează de cei care l'au ales, știind că a doua oară n'are să le mai ceară votul.

Ce blestem D-zeescu pe capul nostru, că în așa vremuri grele, la conducerea statului, să avem oameni, care fac experiențe dezastruoase pe spinarea țării. Nici o legătură de ansamblu în toate legile care se aduc, simple presupuneri teoretice — așternute pe hârtie — pornite din

apoteoza sărăciei, ridicând-o pe treapta celei mai sublima aristocrații, a aristocrației suferințelor; fericiri cari acum flămânziți, că vă veți sătura; fericiri sunteți cari acum plângeți, că veți rade. . . .

Acelaș Isus blând și bun are însă un teribil avetismen la adresa deținătorilor de bogății false: „vai vouă cari vă săturați acum, că veți flămânzi; vai vouă cari râdeți acum, că veți plânge”. Când însuși Dumnezeu face

capul fiecărui ministru, doritor de a-și vedea numele trecut la numire, prin iscălitura pe care și-o pune la sfârșitul presupusei legi; folosul ce-i va aduce legea prin aplicarea ei, nu l'interesează, de oarece știe, că existența sa la ministerul respectiv nu va fi de lungă durată. „Guvernul Surpriză” ca să pună mâna pe frânele statului, s'a mișlogit la toate grupările politice chiar și la acelea care lucrează la destrămarea țării, cerându-le să-i dea concursul. Milogeala n'a fost zadarnică, fiindcă grupările politice, care nu se bazează pe încrederea maselor populare, și care stau la pândă, speculând situațiunea, au profitat de ocaziunea că li se adresează șilor cineva, și și-au oferit serviciile. Aduțura aceasta — la prima vedere — avea aspectul unei Cumetrii bine încheiate, dar n'a trecut mult timp, ca cumetria ocazională să se transforme într'o adevărată țigănie. Liberalii de sub șefia Dlui Duca, ca să mai ștergă din păcatele trecutului, de a fi lucrat din răspuneri pentru isgonirea regelui din țară și de a se fi opus la venirea lui, au făcut pact cu actualul guvern, cu gândul ascuns de a-l trânti la prima ocazie și a-i lua locul. Presupunerea noastră s'a adevărit, prin faptul că, liberalii au stricat prietenia cu guvernul „tehnicienilor”, trecând de partea opoziției adevărate, reprezentată prin Partidul Național-Tărănesc. Celelalte grupări mai mici, care făcuseră alianța cu guvernul, și-au anunțat și ele trecerea de partea opoziției, așa că, guvernul n'a mai rămas în bună prietenie de cât cu gruparea numită „Garda de Fer” și cu liga Dlui Cuza. Guvernul tuturor incurcăturilor merită tot disprețul pentru alianța ce o are încă cu „Garda de fer” care nu urmărește altceva decât anarhia, și destrămarea prin demagogia cea mai josnică, merită toată hula pentru alianța ce o are cu liga Dlui Cuza, care în plin parlament și în auzul guvernului, a cerut revizuirea tratatelor, care ni-au dat granițele actuale, în limitele cărora se găsește strâns tot neamul românesc. Fapte de natura aceasta ne compromit și fac ca streinetatea, cu toată dreptatea, să n'aibă nici cea mai mică încredere în noi.

Guvernul neputințosilor, pă-

Continuare în pagina IV-a)

Merită toată atenția SZENTGYÖRGYI magazin de modă pt. dame

pentru gestul rar, venit în sprijinul publicului feminin îngrijorat de cumpărături de Crăciun Publicul admiră în galantar prețurile extrem de reduse și cumpără stofele adorabile cu următoarele prețuri:

Crope de Chin	Lei 125-145	Bourete de mătăasă Lei	125
„ de mongol	„ 175-195	Tüll de mătăasă	80-90
„ marocain	„ 140	Danteia de mătăasă	275-320
„ satin	„ 150-195	Mătăasă japoneză	95
„ georgette	„ 195-250	Mătăasă crudă	150
Musline cu desen	„ 150-250	Taft	12 -250
Georgette cu desen	„ 240	Férlamée	195

Marfă de brutărie, cofetărie și produse de lapte se pot cumpăra la firma

Weisz Eugen
Arad,
Piața Avram Iancu 13

CADOURI DE CRĂCIUN, cel mai bun izvor de cumpărat la

Drogueria
Wojtek & Weisz
proprietar LADISLAU ORDELT
Arad, B. Reg. Maria 24

Mobile
estime
produse proprii, se
pot cumpăra la
firma
M.

Baritz
salon de mobile
ARAD,
Piața A. Iancu 15

Citiți și răspândiți
„Românul”

Hotel Cornul Vânătorului

Nou renovat, camere curate, prețuri reduse, încălzitul cu calorifer. Tot acolo și cafenea. Pentru Dni. funcționari și voiajori mare reducere.

văd. lui Brata Ioan

Briciuri, foarfeci și totfelul de mărfuri de oțel cu prețuri moderate se află la firma

Tejnor & Co
cuștar și ascuștor
ARAD. Piața Avram Iancu 21

Pleptene, casete de manicură, pulverizatori de parium. La cumpărare mai mare 5% rabat. Pentru comenzi și prețuri de la

Fabrica de pleptene
Müller
Arad, str. Col. Pirici

CĂRȚI
REVISTE

ZIARE
AFIȘE

G. IENCI, ARAD
BULEVARDUL REGINA MARIA 12.

Țara-i sugrumată

(Continuare din pagina I.)

răsit de pretențiile de ocazie, incolțit de toate părțile de partidul Național-Tărănesc, care-i controlează punct cu punct toate actele de guvernământ, precum și toate improvizările de legiuire, speriat de strigătul funcționarilor neplătiți de luni de zile, înspăimântat de nemulțumirile manifestate de agricultori și viticultori contra legii de „Conversiune Agricolă”, cuprinși de frică la strigătul de foame al șomerilor, a început să bată în retragere, cerșind în mod tănguitor sprijinul opoziției, fără de care nu se poate mișca; singur, neluând în stare să facă fața greutăților momentului de față. Cu toată neputința de care dă dovadă în fie ce moment și cu toată mila pe care o cerșește, cuteza să rămâie și mai departe la putere în detrimentul țării; o astfel de inconștiență, nici că s'a mai pomenit! De unde, cu câteva zile mai înainte, atât primul ministru, cât și aghiotantul său dela finanțe, sfida și batjocorea orice propunere bună — venită din partea opoziției — care propunere ar fi adus reale îmbunătățiri legiuirilor, aduse de guvern în desbaterea camerei și a senatului, — astăzi, după ce s'a văzut strâns cu ușa și forțat să-și modifice proiectele de legi în sensul vederelor opoziției, aroganța de care erau stăpâniți domni „Experți-Ministri”, a dispărut ca prin minune. Din lupi agresivi și provocatori s'au transformat în mățe miorlăitoare și lingușitoare. Primul ministru în îngânfarea sa de atotputernic, nesocotea partidele politice, calcă în picioare legea — legilor „Constituția, disprețuia, suveranitatea poporului, cu un cuvânt își lua aliură de dictator, în mijlocul unui popor care nici nu vrea să audă de așa ceva ca cititorii noștri să-și facă o idee despre seriozitatea cu care primul ministru înțelege să-și îndeplinească rolul funcțiunii ce-l ocupa, voi

cita pe scurt două episoade în tâmplate în camera deputaților. Întrebat de un parlamentar, dacă înțelege să guverneze conform cu Constituția țării, Dsa răspunde în zeflemea; „Dta rămâi cu constituția și e ucu puterea”. Întrebat de alți parlamentari de ce nu se plătesc lefurile funcționarilor, în loc să răspundă cu seriozitatea omului care ocupă primul loc în ierarhia statului, și care și-a asumat răspunderea pentru o bună conducere, Dsa într'un ton surdător cere soluțiuni de la cei care l'întrebau. Cu asemenea oameni nu putem scoate carul statului la liman. Partidele de opoziție fac un păcat strigător la cer, că se lasă induioșate de lamentările fariseilor veniți la putere pe ușa de din dos și care în diferite ocazii s'a declarat contra partidelor, urmărind prin fel de fel de apucături perfide distrugerea lor.

Pentru ca să ne putem scăpa de guvernul „Neputinței naționale”, trebuie să dăm ascultare poruncei care ne spune: Nici o cruțare față de „Technicienii”, care au împiedecat prin mijloace meschine, formarea guvernului de Salvare Națională, nici o ertare față de „Experții”, fără experiență care înainte de a-și da pe față arama neputinței, își luaseră atitudine de dictatori, să nu existe milă față de cei care nesocotesc Suveranitatea poporului și cală în picioare legile și Constituția țării, să nu existe menajare și îngăduință față de guvernul orbilor, care au stricat totul în această țară, nemulțumind toate clasele sociale, la oparte cu ambițioșii doritori de mărire trecătoare numai astfel lucrând. se poate face posibilă o înțelegere, între toate energiile, din toate partidele, capabile de guvernare.

Sălcianu.

Rugăm achitați
abonamentul

Rubrica grafologică.

„Ipeanul” Energic, fără răbdare, — bun familist, mare antrenament de idei, suflet bun, am punctual, judecată clară. Fata la care te gândești, și se potrivește, Schimbăcios, egoism, misticism senzual, tulburări nervoase, emoțiuni violente, mânie, ciudă, supărare. Imaginție, nu ești fire deschise, tănuitor. Caracter fals, timiditate. Fățarnicie, voință de a seduce, fudul, prefăcătorie. Caută a privi lucrurile prin prisma logice și a legilor adevărului — nu te iine de prejudecăți și obiceiuri și îți mai puțin exaltat. Ion. Multă energie și vitalitate, magnetism personal — acel dar natural — care asigură mari posibilități de devenire ș. bună influență asupra semenilor Dtale, dacă această energie este bine folosită și educată. Inclinații artistice, amabilitate, diplomație, temperament risipitor, dezordonat, rău familist, vanitos, caracter deactiv. Pasionat, răzbușător. Vlad. Dezordonat, fudul, destin greu, idealist, iute din fire,

nervos, vanitos, norocos, șchimbăcios. Îți muncești mult creierul Multă indoială, te nutrești cu speranță. Incăpățânat. Caracter neformat, încă pipăi ca, în întuneric.

Trimiteti, într'un plic împreună cu **Cuponul** de mai jos și 10 lei mărci postale, 10 rânduri scrise, din memorie, cu cerneală, pe hârtie neliniată, împreună cu arătarea sexului și vârstei aproximativ a Dv. sau a persoanei al cărei caracter doriți să-l cunoașteți și veți primi o analiză publicată în această rubrică sau prin poștă, dacă trimiteți mărci postale în valoare de 20 lei.

Analiza va fi amănunțită și precisă, cu cele mai bune sfaturi și indicațiuni, pentru viitor, ce vă vor fi de mare folos în viață. Adresați vă redacției ziarului **Str. Alexandri 6.**

Cupon pentru grafologie
No. 6.
„Românul”

COLOANA BUNULUI CREȘTIN

Cel ce ridică păcatul.

Noi așteptăm pe cel ce ridică păcatul lumii, păcatul strămoșesc.

Pământul a fost dat în stăpânirea omului, dar omul nu a fost mulțumit cu Dumnezeu, ci a chemat doi oaspeți grozavi: păcatul și moartea. A păcătuit. Ce este păcatul strămoșesc? Este întruparea înstrăinării de Dumnezeu. Omul a fost al lui Dumnezeu, și a cărui veșnică purtare de grijă a fost. El a făcut pe om, El l'a atras la sine prin har, El și-l-a făcut stăpân și l'a crescut. Dumnezeu a umblat și a vorbit cu omul. Aceasta a fost dintru început legătura lui Dumnezeu cu omul. Dar omul s'a aplecat spre alte glasuri. Mândria l'a amețit și poftele l-au otrăvit. S'a despărțat de Dumnezeu și a umblat pe căile întunecoase ale idolilor ale iluziilor și ale îngâmfării și a început tristul joc al rătăcirilor, tragedia omului. — Ce păcat, o pierdere grozavă! — Impotriva și-vă acestei porniri a păcatului strămoșesc! Numai spre Dumnezeu să năzuim. Să fim ai lui în simțiri, în iubire și în supunere. Simțirile potrivnice duc la răsvrătire.

Omului răsvrătit i se întunece sufletul și nu numai din el, dar și în el însuși isbucnește răscălaș. În sângele lui, în patimile, în poftele lui, în inclinațiile lui și în veștele animale. Înstrăinat de iubirea suflului frumos omul s'a rătăcit în adorarea trupului frumos și a dibuit pe felurite poteci, pe urme de șerpi, a mâncat pământ și s'a îndobitocit. Iată omul iute de sânge, neînfrânat și sălbătic, iată-l cu toate semnele și suferințele decăderii. În chipul acestuia s'a vestejit și a slăbănogit și trupul și cu sufletul, pentru că s'a îndobitocit. — „Unde nu Dumnezeu stăpânește, — umblă stăpânii”. — Trupurile vor fi tari sănătoase numai prin suflători tari. Să disciplinăm deci întreaga noastră ființă. Prin aceasta revărsăm asupra ei duh, adică curget, formă și putere.

În urma păcatului pas de pas a venit moartea. Vei muri, pentru că ai păcătuit. Durerea celor dintâi morți a pricinuit-o lui Adam ucigătorul de frate prin omorârea lui Avel. A, ce putere scârboasă și rece și neîndurătoare și nestăvilită. În fața ei ne înfiorăm, ne cutremurăm de suflarea ei și gândul ei ne îngheață sângele în vine. Calea ei este pustiere; ni se distruge sângele vinele, nervii. Putrezim. Ne descompunem. O, suflătoare, cum privești tu în fața acestei morți pustii. Tu chipul frumuseții și al tăriei, cum te-ai înjugat tu cu moartea prin răsvrătirea ta! Urșe păcatul cu ură de moarte, cu scârba vieții față de putreziciune! Eu vreau să trăiesc. Viața este muzica ce-mi place. Prin urmăre și bucuria mea este în virtute și în tărie.

P. O. - F. C.

Epocă prerevoluționară? Odiseea a lor 18 milioane.

L. D. Goga, odată cu împlinirea vârstei de 50 ani, lansase ideea epocii prerevoluționare.

Este ceva natural, caracteristic în firea poetului de a trece peste circumferența vizuală a oamenilor de rând, istoviți de grijile zilnice, și a vedea, în orice manifestare a vieții, o impetuoasă perpetuare a violentelor transformări, de zile de mari.

O ardoare febrilă, temperamentul liric cu sensibilități subtile, o mai nervoasă vibrație a trașiuni îl fac pe poet să vadă altfel lucrurile, așa cum nu sint espre marea lui deosebire de omul de rând care vede lucrurile numai așa, cum sint. Cece s'a înflămplat cu cobzarul nostru din Rășinar este un caz similar. D. Goga cuceri, cu posesiile sale din vremuri turburi, admirațiunea națiunii sale subjugate din care se ridicase. Azi, încă păstrând neciupită cununa de lauri, id. Goga constată existența unor criterii pregătitoare de mari prefaceri sociale. S'ar credea că această prevestire să fie și un îndicativ de luare aminte pentru caracterele somnoroase că se găesc în trecere peste puntea ce duce dela o epocă la alta.

Noi n'am vrea să-l credem pe d. Goga. — Nu, pentru că dumnea-sa și în băncile parlamentului a rămas poet. Firește că, astfel, și verva oratică prevestitoare de o epocă revoluționară a țesut din creerul poetului Goga. A fost, așa dar, un moment de enervare a poetului ajuns într'un cadru politic.

— Să trăim o epocă prerevoluționară?

— Nu știm, nu se vede! Măcar vre-un indiciu să fi arătat d. Goga pentru a fi perfect înțeles. O idee asvârhită vag fără vre-un semnal de șarjă, evident, nu poate proveni dela un politician ci numai dela un poet. Noi așa știm că revoluția înseamnă un salt, un cutremur social, nu întotdeauna singeros. D. Goga, afirmând că trăim într'o epocă prerevoluționară, simte că epoca de prefacere socială, numai de acum încolo va veni. Dinpotrivă, — noi simțim că am trecut hopul cel mare și azi ne găsim într'o epocă post-revoluționară cu toate consecințele ei nefaste. Pe înțelesul tuturor: am sărit și ne-am scărâtit piciorul!

D. Goga prin urmare ar putea fi un prooroc întârziat.

Dacă într'adevăr se prevede un nou salt, și, să presupunem că el inevitabil s'ar întâmpla, ușor se poate, în urmă, să ni-l scărâtim și celalt picior, ori, e posibil, cece mai de multe ori se întâmplă, să ni-l frângem și, ferine-ar să ne ferească, s'ar putea să ne frângem și gâtul.

Timpurile nu dau dreptate d-lui Goga, ele nu se asemuesc deloc acelor mirositoare de praf de pușcă; și sunt mai degrabă timpuri de retrogradare socială. Baloanele cari s'au umflat peste puterea de elasticitate, au plesnit, or balonul nostru își reia de

...Nu epocă prerevoluționară ci una, de unde calea va duce înapoi, acolo de unde am plecat: la agricultură și inerent, la viața socială legată de cultivarea ogorului. Această reîntoarcere va trebui să se facă tocmai în interesul progresului nostru natural, adevărat. Nimic degradant nu este în a te întoarce la casa părinților tăi, după ce vei fi văzut că cheltuindu-ți toți banii și toată energia, ai comis un păcat, căci așa este: după căință, pocăință. Ne trebuie mai puțini funcționari și mai mulți plugari, mai mulți ciorapi de lână și mai puțini de mătase, mai multă seriozitate și mai puțină voce bună, — zimbetul să fie zâmbet iar munca fie muncă și ruga, rugă...

Și fiindcă vorbim de o epocă post-revoluționară, s'ar putea să întrebe cineva, unde și când a fost revoluția? Când? Unde?? Iată când: imediat după război. Și, iată unde, în lumea toată! După o broască, vorba ceia, au sărit bleosc-bleosc și celelalte în baltă. Credem, că nu e nici o nevoe să mai arătim că statele sunt în raport de dependență în cece privește dezvoltarea lor politică și economică. Esuficient ca unul singur să se sguide, ca să trăim și celelalte. Noi încă am fost revoluționari, dar de cei necopți. Iată de ce, imediat după război am început o economie bancară în mare și o industrializare artificială — contrar firii noastre. Și de dorul de a ne vedea bancheri și mari fabricanți am nesocotit agricultura, lăsând-o în grija Celui de Sus. De aplotat la vreme și sămânța a fost bună, apoi și rodul a fost bun, de nu—nu! Principalul a fost băncile și industria, — cea din urmă așezată pe baze de privilegii vamale. La fel au făcut celelalte state, — unele, în loc de a se menține ca state industriale, s'au prefăcut peste noapte în state agricole căci mașini și sol au avut. Noi, în loc de a ne fi oprit în oarba noastră fugă după alte averi ce nu ne aparțin și să fi reluat cu chibzuință firul de unde l am lăsat, am toot (!) mână-o razna înainte — pe căi greșite, cu gândul că bun e Dzeu și va avea milă; a avut, nu zice ba, dar n'am avut noi, și, prea puțin ne-am dat seamă de cece facem și cece se întâmplă în jurul nostru.

...Nu epocă prerevoluționară ci una, de unde calea va duce înapoi, acolo de unde am plecat: la agricultură și inerent, la viața socială legată de cultivarea ogorului. Această reîntoarcere va trebui să se facă tocmai în interesul progresului nostru natural, adevărat. Nimic degradant nu este în a te întoarce la casa părinților tăi, după ce vei fi văzut că cheltuindu-ți toți banii și toată energia, ai comis un păcat, căci așa este: după căință, pocăință. Ne trebuie mai puțini funcționari și mai mulți plugari, mai mulți ciorapi de lână și mai puțini de mătase, mai multă seriozitate și mai puțină voce bună, — zimbetul să fie zâmbet iar munca fie muncă și ruga, rugă...

Inapoi, la vatra veche! E ceva legat de tradiția noastră, de istoria noastră de a nu înainta repede, e ceva ce moștenim, noi, din neam în neam, de fi înțelepți și cu minte în daraverile noastre. Să fim dar înțelepți și cuminte căci timpurile de azi ne cer să avem minte și o mai mare înțelepciune.

Dacă, aceasta ar fi epoca prerevoluționară anunțată de Goga atunci mergem cu fruntea sus, spre revoluție, care ne-ar fi a doua renaștere, o adevărată și strălucită renaștere.

In acest caz s'ar putea ca d. Goga să nu fie un prooroc întârziat.

Pe timpul iernei indeosebi calitate bună de rumni, ligueruri, cognac și țuică de poame precum și vinuri de podgorie cu preț redus recomanda firma ABRAHAM FARKAS ARAD, Str. Brancovici 2-4

Strasser magazin de modă

a început reducerea prețurilor de sărbători:

Servetele buc.	5 Lei	Perdele admirabile 3 m. lungime 1 m. lățime	350 "
Garnitură damast dublu ajur pt. 6 pers	265 "	Zefir	22 "
Garnitură damast cu cincuri	160 "	Cretoane	25 "
Servetele pt. pânzător damast dublu ajur	35 "	Pânze pt. ciarcuri 140 lat.	58 "
Mătăsuri . . . . . dela	45 "	Covoara	25 "
Pânze 13, 18	22 "	Flanele moderne	24 "
Stofe femeiești	40 "	Flanele de tenis	14 "
„ bărbătești	160 "		
„ pt. paltoane femeiești	120 "		

Resturi diferite în bani gata

D. Argetoianu n'a aprobat pretenziunea funcționarilor municipali. -- Nu cumva d. Luțai va fi vinovatul?

Ar fi s'o luăm prea de departe, dacă am începe d'acolo că până sub primăriațiul D-lui Dr. Luțai, funcționarii municipali erau ferm convinși că piedeca plății pretenziunii lor de aproximativ 18 milioane față de orașul Arad, drept diferență de salar pe 7-8 ani în urmă nu era altceva decât d. Dr. Luțai — unicul primar român energic și prudent care lăsase urme reale după dânsul, dând dovezi de multă competență prin fapte chibzuite și conforme cu realitatea și programul partidului național-tărănesc din care face parte.

S'a spus atunci, că, dacă funcționarii au dat în judecată municipiul pentru sumele ce au să le primească, — să se aștepte sentința Curtii de Casație, care era să se pronunțe fără întârzieri prea mari asupra recursului făcut de slujbașii orașului. Și, faptele au urmat înainte fără ca municipiul să fi întârziat sau să fi influențat dezvoltarea procesului.

Or, Comisia interimară actuală ce a făcut? A început negocieri cu avocatul funcționarilor, care în nedejdea că d. Radu președintele comisiei interimare va putea împăca și capra și varza, a cerut Curtii de Casație să amâne procesul ce era să se dezbătă și, astfel,

s'au îngroșat cheltuielile pe cari municipiul ar urma să le plătească în caz când funcționarii ar obține câștig de cauză.

Dar, d. Radu, care inițiasă transacțiunea, n'a obținut nici după repetatele intervenții personale, încuviințarea d-lui Argetoianu pentru a face plata pretenziunii. Și, intretimp procesul funcționarilor suferi o altă amănare.

In o privință e regretabil că funcționarii orașului să fie împedcați prin tratative desperate de a nu ști nici azi, după o durată aproape de doi ani, dacă sun sau nu în dreptul lor și nu a fost deloc în interesul municipiului de a se mări cheltuielile de proces, împedcând cea mai înaltă instanță de a stabili un precedent legal.

Nu suntem în situația să avansăm pronosticuri, cari ar putea fi sau în detrimentul municipiului sau al funcționarilor — aceasta se va vedea din sentința Curtii, — dar, ce trebuie să constatăm este, că d. Argetoianu solicitat să pună semnul încuviințării sale, a refuzat, și dacă a refuzat întrebăm pe cei cari se vor simți vizați: nu cumva d. Luțai a fost și acum cel care n'a vrut?

Mobile bune numai dela fabrică să cumpărăm

Leopold Bruckner
Fabrică de Mobile
Arad, Depozit: Bul. Reg. Maria 12.
Mare asortiment: dormitoare s fragerii și camere combinate

Când veniți la oraș treceți pe la

RESTAURANTUL fără beuturi BERTA ARAD,
Str. Brancovici No. 2.
Menu cu 6 plese L. 25
Cină „ 18
Abonați lunar prânz și cină „ 1000

Căsătorie. Luni 11 crt. a avut loc la Primăria orașului căsătoria civilă a prietenului nostru d. Dr. Augustin Santai, medic la spitalul județean, cu dra Olimpia Nicolau, profesoură la Școala Normală de fete din Arad. Actul căsătoriei l'a oficiat însuși președintele Comisiei Interimare d. Dr. Cornel Radu, asistat de d. Aurel Vășian, directorul oficiului stării civile. Martori au fost d-nii Dr. G. Șerban, prefectul județului și prof. Ilie Ardelean dela Șc. Com. Superioară. Căsătoria religioasă va avea loc Duminică 27 crt. în Râmnicul-Sărat la casa părintească a logodnicei.

Urăm tinerei perechi multă fericire și viață îndelungată.

Urăm tuturor cetitorilor, abonaților și sprijinitorilor noștri sărbători fericite!

„ROMÂNUL”

Programul cinematografelelor pentru zilele de Crăciun

Central: 25-26-27 Dec. **Studentul Cerșetor**, delicioasă operetă de Carl Millocker cu Hans Heins, Bolman și celebra prima dona dela opera din Berlin Iarmilla Novotna.

Select: 25-26 Dec. **Maestrea Sa Spălătoreasa**, și la 27-28 Dec. **Fetele moderne.**

Grădiște: 25 Dec. **Goana după milioane**, la 26 Dec. **Cu inima frântă**, și la 27 Dec. **Dece să divorțăm?**

Gai: 25 Dec. **Dece să divorțăm?** la 26 Dec. **Goana după milioane**, și la 27 Dec. **Cu inima frântă.**

Reprezentațiile încep la orele 3, 5, 7½ și 9¼

P A G I N A

Cuvinte de sărbători.

Crăciunul... Sărbătoarea copiilor, și bucuria celor bătrâni. Ori care dintre noi — scormonind puțin cutia amintirilor găsește frumoase aduceri aminte în legătură cu sărbătoarea „Nașterii Dlui”? Să lăsăm deci pentru moment multele griji care ne copleșesc în parte și înfrățindu-ne gândurile să le îndreptăm spre Acela care în nemărginita-i dragoste pentru noi păcătoșii a primit a se naște în ieslele grajdului din marginea Betleemului Iudeii. Să ne unim și noi glasurile noastre răgușite în urma plângerii de toate zilele cu glasurile de bucurie ale ciobanilor și cu cântecele de bucurie ale îngerilor și preamărind în cor cu micii colindători universarea marelui eveniment.

Adevărat că timpurile sunt foarte grele. Dar oare pentru poporul care gemea în robie, pentru acel popor care conform tradiției să zice că era cel ales, persecuțiile or fi fost mai ușoare? Istoria ne spune că, nu. Și totuși... când a venit plinirea vremii, Atotputernicul l-a trimis pe Mântuitorul. Cei trei magi călăuziți de steaua ce atunci s'a ivit au alergat să i-se închine. Veniți din trei părți ale lumii — căci unul venea din Indii, al doilea din Egipt iar cel din urmă din Grecia, călăuziți de aceeași lumină cerească au ajuns la curtea domnească a împăratului Irod pentru a-l întreba de locul unde s'a născut noul rege al Iudeilor.

Mare i-a fost uimirea lui Irod, dar mult mai mare i-a fost supărarea auzind din gura cetitorilor de stele că neamul ceresc va avea un alt rege. Și numai decât și-a pus în gând să se răz-bune pe noul născut. Toți copiii până la doi ani au fost trecuți prin sabie. A curs mult sânge nevinovat, fără însă ca cel căutat să poată fi găsit. Mare, foarte mare a fost jertfa, dar trebuiau să se împlinescă spusele profetilor. Lumea trebuia să fie mântuită căci era voință preafaltă ca ura să fie înlocuită prin iubire, minciuna prin adevăr, întunericul prin lumină. Ura lui Irod a fost de jucată de dragostea magilor, car cunoscând adevărul luminii cerești cari i-a călăuzit până la ieslea în care sta culcat cel care trebuia să pună adevărul în locul minciunii păcatului strămoșesc, minciuna șoptită de șarpe în urechile Evei pentru a-l face pe Adam să tindă la a se face la fel cu Căla ce l-a făcut din nimic.

Să ne ridicăm și noi muritorii de rând la dragostea Magilor, să alungăm ura din inimile noastre și aprinzând lumina dragostei deaproapelui să ne unim glasurile în versetul cântat de îngerii cu ocazia Nașterii Domnului: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace... între oameni bunăvoire“!

Nicolae Adam.

Pastorala de Crăciun a Prea Sf. Sale Episcop Grigorie

Toate neamurile veniți să ne închinăm Celui Ce s'a născut, ca să mântuiască sufletele noastre. (Stihira dela Litia Vecernică).

Iubiții Mei!

Viața omenească are granițe și răspântii, cari se deosebesc unele de altele mai ales prin gândurile și simțirile noastre față de ele. Așa ni-s'a dat în zilele noastre să vedem că oamenii sunt ocupați mai mult cu grija traiului zilnic și se gândesc mai mult la strămtorarea economică și financiară. Sfântul Sinod al Bisericii noastre ortodoxe prin *Pastorala* din Noembrie 1931, s'a adresat către toți Românii ortodocși, îndemnându-i la jertfă și răbdare în aceste zile grele. Iar acum, noi, episcopul vostru, din prilejul Nașterii Domnului venim cu părintească dragoste și vă zicem să aveți încredere în Cel ce a zis: „Eu am venit ca viață să aibă și mai mult să aibă“ (Ioan 10 v. 10).

menii buni, în oamenii cari conduc destinele lor. Să țină seama de calfele din prăvălii și ateliere, cum și de muncitorii din fabrici, cari se mulțumesc cu puțin, de funcționarii cu leașa redusă, cari trebuie să fie răbdători. Să nu uite cu toții că necazuri au și orfanii fără părinți, și cei bărfiți pe nedrept și cei ispițiți de mulțimea păcatelor, dar de toate va măntui pe ei Domnul, dacă vor fi cu încredere în Dumnezeu!!!

Când Ioan Botezătorul se afla în temnița din cetatea Macherus, a trimis soli la Mântuitorul, dar nu ca să zică: Domne, scapă-mă din temnița, că mor! Nu, iubiții mei! Ioan Botezătorul a întrebat pe Domnul prin oamenii trimiși: „Tu ești cel ce vine sau pe altul să așteptăm?“ (Mat. 11) Ioan Botezătorul se gândea la mărirea Dlui Iisus și la mântuirea adusă de El iar nu la moartea sa, căci știa că dacă el ar fi murit Dumnezeu așeza alt Înaintea Mergător în locul său?! Atâta încre-

nul născut. Ei nu erau mulțumiți cu știința și puterea lor, ci do-reau să vadă pe Cel Ce a zis: „Eu sunt calea, adevărul și viața“. Ei nu numai că s'au grăbit ca să vadă pe Hristos, dar i-au adus și daruri și anume „aur lămurit ca împăratul veacurilor; tămăde ca unui Dumnezeu al tuturor și smirnă ca unuia fără de moarte“. Și pe vremea magilor erau suferințe, robi apăsați și flămânzi, dar Nașterea lui Hristos le-a adus mântuirea; orbii au început să vadă, șchiopii să umble, leproșii s'au curățit, morții au înviat și săracilor li s'a binevestit (Mat. 11 v. 5).

Pe calea magilor se vor alina și suferințele noastre.

Să urmărim deci, iubiții mei calea magilor: „Toate neamurile veniți să ne închinăm Celui ce s'a născut ca să mântuiască sufletele noastre“. Magii și păstorii s'au înălțat cu sufletele lor, arătându-ne că și noi avem datoria să ne înălțăm spre Dumnezeu. În timpul

Iubiții Mei!

Oamenii de azi uită de multe-ori aceste cuvinte ale Mântuitorului. Ei uită să se adreseze lui Dumnezeu în necazurile lor. Uită că Domnul a zis: „Amin, amin, grăesc vouă, orice veți cere dela Tatăl în numele Meu, va da vouă“ (Ioan 16 v. 23). Oamenii au uitat a cere în numele lui Iisus, cu inima lui Iisus, adică în numele iubirii și jertfei, al răbdării și al nădejdi. A cere dela Dzeu în numele lui Iisus, înseamnă să primim pe Iisus, ca Domn și Împărat al sufletelor, ca numai de El să ascultăm și El să ne poruncească.

Dar ce au făcut oamenii? Oamenii încep să uite că Cel ce ne-a zidit este și susținătorul vieții noastre. Oamenii strigă: *Doamne, mântuiește-ne că pierim!* Acest strigăt să-l domolim azi iubiții mei, cu toate puterile noastre. Este adevărat că plâng acasă flămânzi copiii muncitorului fără lucru, dar care nimă darnică rămâne impietrită, când copiii și părinții strigă: *Dați-ne pâine că pierim?* Este adevărat că sunt mulți oameni datori, dar care inimă rămâne nepăsătoare și nu dă amănare datornicului cinstit și de bună credință? Datornicii și cei fără de lucru să aibe încredere în Dumnezeu și în oadere avea el în Dumnezeu.

Să ne încredem deci, iubiții mei, în mâna cea tare alui Dum-

nezeu. Să ne aducem aminte că și de vom muri în necazuri, în mâna lui Dumnezeu ajungem, care este Dumnezeul viilor și al celor morți!

Și acum să ne întrebăm ce legătură poate să fie între Nașterea Domnului și suferințele noastre de azi? Nașterea Domnului nu a fost o simplă întâmplare ca oricare alta din istoria omenirii, ci un fapt unic din care isvoresc cele mai îmbelșugate daruri și mai întâi de toate răscumpărarea neamului omenesc de sub robia păcatului. Precum sunt anumite rane trupesti cari nu se pot vindeca decât lăsând să fie străbătute de razele soarelui, așa sunt și rane sufletești cari numai cu razele iubirii divine se pot vindeca.

Îngerii și păstorii s'au bucurat la Nașterea Domnului, fiindcă au știut că s'a născut Iisus, *vindecătorul tuturor boalelor trupesti și sufletești*. Steaua dela răsărit arătase că a venit în lume lumina cunoștinței, căci cetim în cartea a patra alui Moisi: „răsări va o stea din Iacov, și se va scula un om din Israil“ (Numerii 24 v. 17).

Magii erau oameni învățați și îndată ce au văzut steaua au pornit la drum ca să vadă pe Domn-războiului mondial ceice se închinău lui Hristos au făcut spitale și au alinat suferințele chiar ale vrăjmașilor, iar azi unii oameni cred că numai prin mijloace omenești se alină suferințele! În

Rusia, de pildă, oameni fără Dumnezeu fabrică mașini peste mașini, ca să fie fericire, dar fericirea nu a venit iar omul a devenit o mașină fără suflet.

Nouă ne trebuie însă suflet și viață, cât mai multă viață. Tehnicienii germani în timpul războiului au făcut coifuri de oțel pentru apărarea soldaților. Aceste coifuri nu erau desăvârșite căci nu puteau apăra bine capul soldaților. Atunci un medic, creștin bun, care nu era tehnician, mână de iubirea de oameni și nu de scopul războiului, a făcut coifuri mai bune, cari apărau viața soldaților mai bine. Iată că nu ajunge știința, ci trebuie și iubire, ca faptele noastre să fie cât mai folositoare vieții.

Deaceia și eu, în ziua Nașterii Domnului, vin cu mare iubire către voi, și prin această carte pastorală, vă binecuvintez pe voi și pe copilașii voștri, cari sunt bucuria voastră, pe tinerii cari sunt razimul bătrânețelor voastre. Binecuvintez casele voastre și ogoarele voastre, birourile și toate așezămintele culturale și sociale și rog pe Dumnezeu să ne dăruiască tuturor zile senine, pline de pace și mulțumire sufletească acum și pururea și în vecii vecilor.

Al vostru al tuturor de tot binele voitor.

Arad, la Nașterea Domnului, 1931.

Colindătorii

Cod fulgii mari, încet zburând
Șin casă arde focul,
Iar noi pe lângă mama stând
De mult uitărăm jocul.
De mult și patul ne-așteaptă
Dar cine să se culce?
Rugată, mama repeta
Cu glasul rar și dulce.

Cum sta pe paie'n frig Hristos
În iesla cea săracă,
Și boul cum sufla milos.
Căldură ca să-i facă,
Drăguț un miel cum i-au adu
Păstorii dela stână
Și îngerii albi cântau pe sus
Cu flori de măr în mână.

Și-auzi! Răsar cântări acum,
Frânturi dintr'o colindă,
Și vin mereu, s'o opresc în dru
S'aud acum în tindă —
Noi stăm cu ochii pironiți
Și fără de suflare:
Sunt îngerii din cer veniți,
Cu Ier, oi Domnul mare
Ei cântă nălțator și rar
Cântări de biruință.
Apoi se ntorc și plâng amar
De-a Iudei necredință.
De spini, de-ostași, și ca mur
Dar sa deschis mormânt
Și El acum e'n cer suit
Și judecă pământul.

Și până nu făceau la prag,
Noi nu vorbiam nici unul
Sărac ne-a fost, dar cald și dra
În casă ne Crăciunul.
Și când târziu ne biruia
Pe vatra caldă somnul,
Prin vis vedeam tot flori de m
Șin fașe mic pe Domnul,
G. COȘBU

De sărbători.

De sărbători
un mic poem
încerc să-ți scriu;
afară-s flori
de ghiță...
„Coiuși pribeag...nu mai mă ter
și iute-s ca argintul viu:
sfruntând orice n viață!..

Am așteptat
întâii fulgi
să-i văd căzând...
La colindat
cu alți copii
cutureând
întregul sat.
să știu că și eu voiu porni
nutrind în suflet bucurii..

De sărbători, nădejdea mea
din nou în sufletu-mi va crește
și eu, ca alții, voiu avea:
un vis... ce nu se mai sfârșește

ION MIUTA

Flori naturale se pot
cumpăra ieftin la
FLORĂRIA

Iosif Szabó
lângă Hotel Central Arad

DECRACIUN

Prin Munții Apuseni.

Crăciunul miresei

Focul de vânatoare

(fragment)

D-lui general Al. Vlad, în amintirea unei voite vânători, tot pe acolo.

Se lăsau grele negurile înserării. Mistreții nu-i mai puteam urmări. S'au văzut urme și rămbături destule, dar cu deabuzeamea, că trecuseră muntele și s'or fi astrucat în stuhul de brâncet din Valea Arieșului.

— Să mergem la Bârlogu Ursului, că de-o dată o ploaie peste noapte, avem și unde ne scuti, — hotărâră ortacii.

Ajunserăm la bârlogul, care nu mai era el ursului, căci simpativul nostru plantigrad nu se mai irată prin aceste meleaguri, mai bine de douăzeci de ani, decând nu începuseră să tăie pădurile, jos prin văi. I-a rămas doar numele legat de anumite locuri și amintiri. Mai ține minte și Arsânie o întâmplare, dintr-o pricină de beartă pe un hățuș cu mure, când îl încolțise fiara în spete de i se mai văd și acum semnele.

Ca mâine, poimâne, monstrul de oțel se va cățăra până în vârful muntelui, despuind piatra de tot ce e viu. Într'un timp, când oamenii n'au uitat încă dușmănia tăvăică față de păduri.

Vor fi atunci șapte ani buni, nu lărgământ și pășune, de să urbeze oamenii și marhele de juiace. Apoi prăpădul de veci. Dați-mi, să mă satur, că n'am să mai mânc!

Câtă vreme mă lăsaiu furat de gânduri, ai mei se străduiseră să păituiască de pe coastă copacii atregi, numai curății de cloamle. Aici Petrea era în mare treabă și toporul. Adunaseră, cât i-ar fi ajuns unui orășean pe un an înreg. Aveau de unde și veneau ele negure, numai să le urnești în loc.

Le fortoiră claipe pe grămadă. Lăpărării cu amnarul în iască argele roșii de scânteie. Inveliră sca într'un ojong de ferece ustă și-i făcură vânt până ce luă scără. Ațâră apoi „o leac“ de la gura bârlogului, ale cărui aburi uriașe, incurând se luară la recere cu vârful stâncilor și cu ștetele copacilor. Să se încăldă steniile, c'o să ne fie de căldură, până la dimineață!

Macaveiu isprăvisse cu jupuitul ului și cusămia acum părți de fiestecăruia. Butușul cu mâncă îl capătă câinii.

Jobotaia s'a mai potolit și răchese un porșor de joropină de ceat frige boul. Trăgeau acum nănzii bucați de carne prin țările de alun, punându-se pe u de „cuctălit“. Sare, nu prea da, — s'o mai săra ea prin ză!

Dei tineri, cu răjniță mai bună, seră cu dinții carnea de peșce, numai pârjolită. Scărtăveții și ceapa din straiță, nu tră omenie.

Și, fu un ospăț, ca la mar praznice, de se sătură toată lumea. După aceea inviorăm din nou focul. Natule, zi, cât'un tăciune, să-mi aprindă țigara!

Hu, hu, hu, huuuu...!

Natu către Arsânie:

— Ce s'aude, măi, Arsânie? — Dracu, să-l bage'n tine! — Cocoșu tău!

— Ba a dracului, să-l trag'n tine, cu pene cu tăt!

Era huhurezul ce huhuia sinistru, undeva prin apropiere, umplând de gemete valea.

Apoi: „ciovic, ciovic, ciovic!“, — cealaltă surată, ce-și spunea și ea numele.

Păsările morții se strâneau în jurul nostru, la mirosul cârnii și atrase de lumina focului, îl prohodau creștinește pe bietul țap.

Cu huhurezul Arsânie are o poveste. Numi-te că trage după un cocoș de golâmb, se trezește că-i cade din frunzișul unui ulm, un ciuf de huhurez. Natu-l văzuse, și de atunci Arsânia Vârvarii, se mai numește, în limbaj vânătoresc, Arsânia Huhului.

Ca să ai noroc...

Arsânie către Natu, poreclit al Țapului.

— A cui ești tu, măi Natu? — Eu n'am pușcat huhurezu, — parează Natu lovitura.

— Astăzi îți s'o cufurit cioara pe oțelele puștii.

— Asta-i noroc, da, alta-i baiu, am bătrânit noi amândoi și am uitat răgula din bătrâni.

— Așe-i, mă; — acuma nu ne mai iese nici o muiere în cale, s'o prindem de barba popii. Numai asta aduce noroc!

— Brâncă trebe sfiățită, — să știți și voi feciori —, și pentru pușcă, și pentru vârșă. Când eram eu ca voi, niciodată nu mă întorceam din pădure cu straița goală.

— Către Macaveiu, care-i însurățel tiner, din Cârșlegi:

— De ce n'ai adus pe Barburuță, să ne facă tocană?

— De ce n'ai chemat tu pe Crișca ta, că-i mai ascultătoare.

Când aude Petrea de lucruri muierești, se face că se duce la pârâu, să beie apă.

Zice Pătruțu Șomăreștilor: Lăsați trancontele, că se mănă Petrea! — eu am văzut

Cum se purecă vulpea.

Astăvară, pe la Sâmpetru, m'am dus cu Șmilăr la Criș în țarina Lesenilor, că pusesem niște curse la vidră. Ședeam pe foale, ascunși în răchite.

Iacă, din hânsă, răsare spaima găinilor cu fuioru după ea și coboară tot pe răzor, prin buruieni, până la un sârțer. Smulge un ojong

A închis ochii. Vedenia a dispărut în roto-coale colorate; a mai zărit-o departe învărtindu-se ca o sfârlează. Pe urmă, de acolo, din depărtare, a amenințat-o cu degețul și s'a strâmbat urât, îngânând-o.

— Fii cuminte! Strânse pleoapele. Vedenia par'că se apropia.

Fata, ridică pumnul în semn de amenințare. Apoi lovi, ca și când ar fi dat cuiva o palmă delicată. Farfuria cu dulceturi căzu de pe masă, scâncind și impropoșcând țândări.

— Tanți, ce-ai făcut?

Deschise ochii. Camera cu miroș de prăjituri, era a ei. Pomul sclipia de bunătați și artificii, în lumina lămpii. Și jos, se mai învărtea o bucată, din farfuria spartă.

— Ce ai făcut, fată?

— Nimic.

Obrajii rumeni, ca rozele tomnate, ochii negri, adânci, plini de flacăra, părul involt, vehement se schimbă. Obrajii roșiră. Ochii scăpărară. Părul săltă într'o izbire a capului.

— Știu, fetițo, visezi mereu. Ești neastâmpărată. Lasă fată, că vine el. Ghe!... A scris că vine să-ți ceară mâna... Și?!

— Nu m'am gândit la el. Am scăpat farfuria...

— Ei, par'că nu te-am văzut eu?

— Tati!...

— Mai zi că nu-i așa? Dar lasă, fata tatii, că dimineață o să-l vezi înghețat, bătând la ușa.

— Tati, nu din cauza lui... Nu, am scăpat-o.

— Da, da...

— Tati, nici nu mai vreau să vină. Să nu mai vină. Uite, să știi, că dacă vine, eu mă duc la tanti Mița. S'o știți!... Poți să-l întâmpini la gară și să-i spui să plece. Nu vreau să vină la noi! Mai am timp...

de fân, de-și impluse gura și hai cu el către Criș.

N'aveam pușcă, da tot n'o stricam, c'o fi bună la iarnă; o urmăream însă din ochi, că ni-era pocazu, ce vrea să facă.

Cn fânul în gură, intră în Criș. Ce drăcie o fi și asta? Poate vrea să pescuiască ș'om învăța și noi ceva dela ea, că omu tot învață până moarte, mai cu seamă dela jiviniile astea, care-s tare proclote.

Se cufundă în apă până'n genunchi. Se opri, par'car aștepta ceva. Apoi se băgă mai afund, până'n foale. Și mereu se lăsa tot mai afund, până amu, nu i se mai vedea din apă, decât ciortu cu fânul.

O stat așa, cam cât ai număra până la o sută; apoi lăsă fânul pe fața apei, sare afară pe țărni și o rupe la fugă înapoi spre pădure, tot scuturându se.

— Ce-i cu purecii?

— S'or fi tras în fân, de greața apei, — ș'or rămas plutind pe Criș, să-l mănă peștii.

Traian Mager.

— Fiindcă n'a venit acuma seara? Lasă fata tatii că mai avem noi farfurii de spart...

— Tati!...

— Haide, haide, strânge de pe jos sânul văză mama-ta!

— Ba să văză. Am să-i spun chiar eu!

— Așa? Atunci stai s'o chem. Hai femeie să vezi ce face fata noastră!...

Doamna Borgovan intră în cameră răsând. Fata îi sări la gât, cu lacrimi în ochi.

— Să vezi, mamă, ce s'a întâmplat.

— A, da, să vezi, replică domnul Borgovan.

— Tati, eu spun... Mamă, am scăpat farfuria cu dulceață, și s'a spart...

— Bravo, se vede că ești fata lui Tată-tu, le fabrici la minut. Stai să spun eu...

— Tati, așa a fost? Crede-mă, mamă!

— Am dreptul să spun și eu, zice dl. Borgovan. Fata lui tat-so.

— Ba, a lui mamă-sa protestă d na Borgovan.

— Ei, fie a mă-si cedă omul. Așa, dar fata lui mă si a tot visat aici, cu ochi închiși, până a spart farfuria.

— Mama, iar mă năcăjește, se apără fata.

— Da, fata mă si il tot chema pe Matei,

— Mamă, n'a fost așa!... Tati vrea să mă năcăjească...

— Nu știu omule ce ai tu cu fata mea? Las-o să viseze...

— Dar, tu, o crezi?

— Sigur.

— Vă potrivii amândouă... Inșă să vezi că până dimineață mai sparge câteva farfurii...

— Ei, ei!...

— Până vine Matei...

— Mamă, uite zău, mă jur, că dacă mai zice tot așa, plec la tanti Mița. Să nu mai vină Matei! Nu mai vreau să vină!... Nu! Să-i spuneți să plece dela gară înapoi. Uf!... ce nesuferit imi este!...

— Da fata maichii, te înțelege maica. Auzi tu, omule, să nu-mi tot năcăjești fata!... Ce, par'că din cauza lui Matei, a spart ea farfuria? Ei!...

— Somn ușor!...

— Somn ușor, puicuțo, răspunseră în cor, d na și dl. Borgovan. Și după puțin timp, glasul tatălui se auzi cu o tremurare de răs stăpănit la timp:

— Fata tatii!...

— Da?

— Dimineață, îți aduce tati un cadou de Crăciun...

— Ce?

— Asta nu se spune.

— Mai făcut curioasă și nu mai pot dormi.

— Auzi: țil aduce Matei.

— Tati!...

— Il punem în pomul de Crăciun...

— Uf! nesuferitul!... Să știi, tati, că plec de acasă. Uite, cum s'o face ziuă, plec.

Și, trânti ușa.

Patul îi era prea larg. Camera pustie. Pe masă, licăria o candlei. Colindătorii treceau pe la ferestre, sunând clopoșele. Și câinii lătrau. Și noaptea par'că ferbea.

Noaptea!

Inchise ochii. Matei apăru în cercuri colorate. Și par'că vru s'o sărute.

De ce nu venise acuma, în seara ajunului, cum îi scrisese? De ce ?? Poate s'a gândit la alta! Poate!...

Nesuferitul!...

Ațipiră o vreme hămăelile câinilor, clopoșelele colindătorilor; glasurile răgușite; pașii trecătorilor. Numai noaptea eră la ferestre ca o paznică fidelă.

Fata se ridică între pernele cocoloșite.

Somnul nu-i atinse genele.

Ascultă. Par'că se auză în departare, clinchet de zurgălăi. Și pe urmă se porniră hămăiri sinistre, lungi, ecouri de noapte.

Poate vine? Poate!

Și clinchetul se pierdu domol; iar pe aproape glasuri răgușite mai încercară o colindă în zori.

Iși lăsă iar capul între perne; privi candela cu lumina palidă; pomul cu sclipiri copilărești. Iși va mai face pom? Matei oare îi va mai face pom de Crăciun?

Și ochii negri, se măriră. se măriră, să cuprindă pomul copilăriei ei. În fiecare artificiu, în fiecare ciocolată, în fiecare jucărie, văzu câte un episod din viața sa. Și'n vârful surădea Matei, ca și când și-ar bate joc de copilăria ei.

Oftă. Pleoapele moi se plecară. Realitatea și visul se sbătură în gene. Pe urmă... pe urmă, iar oftă... în somn.

Dimineață Crăciunului eră de viață.

Dimineață pură, cu scârțait de ghiață. Strada argintată, îi lovi privirile vertiginos, când își scoase capul pe fereastră, să spuie o veste nouă, să spuie unei prietene, ce i-a adus cel din urmă Moș Crăciun. Și nu observă că dl. Borgovan intră cu Matei, în cameră. Distrată, se plecă peste pervazul rece, la prietenele din stradă.

— Elviro, unde te duci?

— La biserică. Tu nu vii?

— Poate... Auzi, vino să-ți spun ceva — dar să nu spui nimănu, — a venit Matei... Ție ce ție-a adus Moș Crăciun?

— Nimic, nimic, răspunse fata dela fereastră și plecă, ciudată.

— Să nu spui nimănu, strigă Tanți, închizând fereastra.

— Da, să nu spui că tati ție-a adus pe Matei, zise dl. Borgovan hohotind.

Tanți se întoarse roșie în obraji, cu ochii ca două lumini.

— Tati, aici erai?

— Aici eram, fata tatii. Am

venit să-ți arat cadoul.

De după pomul sclipitor, zâmbi Matei, arătându-și șiragul dinților albi, ca zăpada de pe stradă.

— Matei!...

Și'n dimineața aceea, în pomul fetii — poate cel de pe urmă — sclipiră două diademe, pe cari le visase de atâtea nopți: ochii lui Matei, care rămăsese stâlp alături de pom, privind numai printre crăcile lui aurite.

— Matei!

— Tanți!

Moș Crăciun le-a legat viețile în cel din urmă pom. Se uitară amândoi, cum se topeau două copilării în crăcile bradului, cum ai topi doi bulgări de zăpadă pe cuptor. „Nesuferitul“ a surâs. Fata l-a strâns de mâini puternic, ca și cum ar fi vrut să se răzbune:

— Pentru tine am spart o farfurie cu dulceață...

Matei a tăcut. Dar dela ușă a răspuns glasul d-lui Borgovan:

— Și vei mai sparge, fata tatii!...

Ascultară muți. Parcă a plesnit undeva prin apropiere farfuria tineretii lor. Și, mierea copilăriei, o auziră scurgându-se: lic! lic!

S'au apropiat.

Au svăcnit inimile. Gândurile s'au încrucișat.

S'au privit în ochi.

Acolo, în adâncurile negre, văzură contopindu-se două vieți, murind două copilării, pierind două visuri adolescente; și născându-se gând de viață nouă.

— Matei!

— Tanți!

Așa a trecut cel din urmă Crăciun al copilăriei unei mirese.

Voicu R. Grozdan.

Societatea Hora și cercul tineretului român, sub patronajul d-lui Gen. Const. Bălăcescu și a d-lui Prefect Dr. Gh. Șerban, organizează pt. 31 Dec. **Serbarea de réveillon** la Prefectura Județului, orele 10 seara, Ținută de seară. Preț: 40 lei de pers.; 100 lei de fam. (3 pers.). Surprize și distracții, bufet rece. Orchestră-Jaz-Band.

Vitrina cărții

Cumpărați la oricare librărie din Arad volumul de epigrame: „**Răutăți mici pentru oameni mari**“ de colaboratorul nostru **Al. Negură**. Cartea a apărut în editura Socec din București, cu gravuri de d. Marcel Olinescu. **Preț: 50 lei.** Volumul cuprinde o seamă de epigrame din domeniul presei, al cfr. politic, literar, artistic și câteva foarte nimerite „pentru cei din Arad“.

Vom reproduce în numărul viitor al ziarului nostru câteva bucăți, cari le-am cules din cele 62 „mici răutăți“.

Felicităm pe d. Al. Negură pentru acest nou volum, și-i urăm ca la anul să ne vine cu altul nou! (p)

Bal costumat pentru copii. Cu program, cu concurs de frumusețe și premii se aranjează la „Hotelul Central“ la 6 Ianuarie 1932 ora 16 de Societatea „Principele Mircea. Publicul arădan este rugat să-și aducă odraslele lor a o petrecere foarte interesantă.

După 5 ani.

Un capitol din trecutul „Românului“.

Cu numărul de față „Românul“ împlinesce 5 ani dela apariția sa. Dat fiind că, acest modest ziar, care a văzut zile de mizerie și de triumf ale neamului, care a fost, în timpul existenței sale, sincer tălmăcitor al credințelor strămoșești, al dezideratelor naționale, care a fost credincioasă slugă a problemelor sociale și economice la ordinea zilei, este azi atât de mult discutat, am crezut să desprindem — în mari linii — din trecutul său cei din urmă 5 ani.

Era în 1926 când o mână de tineri, văzând cum ițele politice locale și generale se incurcă, au crezut că e momentul să-și spună cuvântul și au hotărât să se organizeze într-o grupare de acțiune mai mult socială și națională decât politică.

După multe debateri gruparea aceasta, convingându-se că principiile ce se puseseră la baza ființei sale se confundă — așa zicând — cu principiile partidului național ardelean și țărănist, din vechiul regat, proaspăt unite, a hotărât să se intituleze tineret al noului partid.

În modul acesta acțiunea dlor dr. Emil Veliciu, dr. Aurel Raicu, Tiberiu Vuia, Pompiliu Puticiu, Ilie Ardelean etc., devine o acțiune quasi politică.

Gruparea tineretului hotărăște încă cu mult înaintea sărbătorilor de Crăciun, și mai cu seamă la neobosită insistență a dlor mai sus numiți că este o imperioasă nevoie să se scoată o gazetă, mijloc admirabil de propagandă și manifestație românească, atunci când în Arad nu era nici un ziar românesc. După multe discuțiuni se cade de acord asupra unei propuneri de a se reinvia vechiul organ al partidului național de pe vremuri „Românul“. Primul proprietar și redactor responsabil a fost înregistrat d. P. Puticiu.

La 25 Decembrie 1926, întâia zi de Crăciun, după o retragere de vre'o 4 ani „Românul“ re-apare în vechea sa haină.

Primii săi redactori erau: dnl T. Vuia, P. Putici și I. Ardelean cu colaborarea celorlalți tineri.

Bineînțeles tineretul avea insuflețire dar nu avea bani. Ori, fără bani o gazetă este menită să piară. S'atunci s'a recurs la sprijinul membrilor partidului pe

care tineretul îl susținea. Unii dintre aceștia s'au arătat gata să dea sprijinul material tineretului. Foarte mulți dintre aceștia s'au mulțumit să rămână cu promisiunea și prea puțini au înțeles necesitatea existenței unei foi românești în acest oraș.

„Românul“ a fost primit cu simpatie de lumea românească din Arad și cu entuziasm din partea aderenților partidului național-țărănesc.

Dar patimile politice, cari n'au găsit adăpost în coloanele sale dar cari se înțelegeau în jurul evenimentelor ce se desfășurau în primăvara anului 1927, după retragerea guvernului Averescu, au atins simțitor și ziarul „Românul“. Tineretul abea se mai întrunea, redactarea gazetei rămăsese în sarcina a doi oameni dnii Dr. E. Veliciu și prof. I. Ardelean.

Vara anului 1927 a fost o tristă epocă a existenței „Românului“. Guvernul liberal, care a succedat guvernului prințului Stirbey, nu iubea adevărul și „Românul“ era nevoit să apară cu paginile albe din cauza cenzurei instalate la Prefectura județului.

Pe la începutul anului 1928, „Românul“ își revede pe redactorul său d. Puticiu — demobilizat.

În toamna anului 1928 începe o era mai blajină. Guvernul național-țărănist face să repara gruparea tineretului și să revină

Cumpărați mobile la firma

A.I.De.M.A.

Asoc. Ind. de Mobile

ARAD,

Str. Gen. Berthelot 6

Bun!

Modern!

Eftin!

la conducerea „Românului“ redactorul T. Vuia. Dar d. Vuia nu stă mult, căci trece la „Renașterea Română“ ce apăruse sub direcția dlui dr. V. Hotăran. „Românul“ rămâne iarăși în grija dlui Ardelean și Puticiu.

În această toamnă se 'ntâmplă un eveniment care merită să fie amintit. Anume d. Hotăran doare să facă „Renașterea Română“ organ al partidului național-țărănesc. În schimb conducerea partidului era potrivnică acestei idei. Atunci la propunerea dlui prof. I. Ardelean, „Românul“ se schimbă din organ al tineretului în acela de organ al partidului național-țărănesc.

Din acest moment „Românul“ trece fățiș în slujba partidului național-țărănesc.

Dar „Românul“ știindu-se ce tit mai cu seamă de lumea dela Țară s'a pus și în slujba agriculturii din județ oferind o întreagă pagină Camerei de agricultură din Arad, care-și făcea aci toate publicațiunile sale și toate instrucțiunile de ordin economic ce dădea agricultorilor din județ.

„Românul“ a continuat să apară sprijinit fiind de unii membri ai partidului, cari, credem, nu vor regreta niciodată că i-au acordat sprijinul lor. El s'a susținut din abonamente și publicațiuni, căci redactorii săi, dnii adv. P. Puticiu și profesorul I. Ardelean, lucrau fără recompense materiale.

Așa s'a scurs anul 1929 și 1930 până la memorabila acțiune pornită de un grup din partidul național-țărănesc. După aceasta și după ce „Românul“ a trecut în proprietatea dlui Ilie Ardelean, și după ce i s'a contestat din partea unora dreptul de a se numi gazeta partidului național-țărănesc, a devenit o gazetă care se va ocupa de probleme politice și sociale, așa cum se vede din titlul său. În cursul celor 5 ani „Românul“, a făcut politică național-țărănistă, dar fără patimă. A combătut din toate răspunerile sale persecuțiunile politice, a biciuit imoralitatea, a lăudat pe aceia cari au înfăptuit opere utile în oraș și în județ, a apărat interesele agriculturii, s'a ocupat de probleme economice la ordinea zilei, a slujit cu înmă cauza românească aci la granița de vest, în acest oraș, în care au apărut și au dispărut atâtea ziare românești.

Este dureros să o spunem, dar suntem și mândri că „Românul“ a fost unica gazetă, în acești din urmă 5 ani, care s'a putut menține mai mult prin sacrificiul aceluia care îl scriu.

Proprietatea sa este astăzi contestată și chiar de acei oameni cari i-au tăgăduit — fără exagerare zis — sprijinul lor și poate sunt în restanță și cu abonamentului.

Astăzi „Românul“ va da ospitalitate tuturor ideilor menite să contribuie la prosperarea țării, a neamului, a județului și orașului nostru.

Ținem să amintim din acest prilej, neprețuitul concurs pe care ni l'a acordat regretatul Ion Mehedinteanu, a cărui memorie va fi veșnic păstrată de modestii săi colegi.

Regretăm de a nu-l mai avea la ziar pe prietenul nostru adv. d. T. Vuia, a cărui comori sulețești au rămas neutilizate spre marea noastră regret.

Nădăjduim că în viitor această gazetă va avea și pe mai departe sprijinul cetitorilor noștri, aceluia cari ne-au iubit și pe care îi iubim, căci tot ce se face pentru ei se face.

Un fondator.

„Centrala de mobile“

Bene & Comp.

fost A. Steigerwald

ARAD,

Bul. Reg. Maria 22

Eftin, bun, modern.

Moș Crăciun

Într'o atmosferă îmbăcșită de curbe de sacrificii, conversiuni inversiuni și perversiuni, ne mai veni și acest tradițional vetera nebarbierit de 1931 ani. Cu ciuda și blana roasă, cu ciobotele tocite pare a fi, mai de grabă un vagabond flămând, care nevenit să ni se milogască de c să ne aducă daruri. Moș-Crăciun — căci despre el e vorba — n' a mai venit, în acest an, cu sac plini în spinare, cu bradul și multime de cutii în mână, — veni de data aceasta cu mâr goală și — pe jos! Sania e zurgălee și caii cari măncau ratec s'au innecat într'o epocă de risipă și de belșug. Era o pocă pe când aparentele ne ajtau să ne credem fericiți. Și, plătim scump aparentele de al dată. Moșneagul se strecoară cum pe sub păreții nevrăuții timid și zăpăcit. Să se oprească la porțile deschise îi e teamă pe unde numai bate la ușă, primesc căminuri reci și fețe vide. Amenințat s'ajungă șome la o vârstă abea de 1931 an el trece pe străzile străbătute de ger, cu spinarea frântă și lătra de câini, ca o stălie de ora 12 ocolind în miezul nopții ferestre luminoase și vetrele stânse.

Dacă reveniți și în acest an, că voi să se înțolească Omul care odată, darni cutreerese globul, an de an, când cu miracolul din Vifleea azi își cere să-i dai, ori de nu va ști el...

Pe noi arădanii ne a lăsat în din Ajun. Ce era să i dăm Doar un bilet de șomer, la spirăția dlui primar Radu.

Pe măgădăul acesta bătrân de alte vremuri, odată chefliu și obrăjii rumeni, l am întâlnit piața Avram Iancu. Il căută eroul național să-i imprumua fluera. Dar nu l-a găsit și a d de mine. Cum m'a văzut în șterpeli căciula nouă și m'a ptit cu'n sfat: să-mi cumpăr la ori de nu, să fac ponos la st pându-su....

Moșul, a devenit un adevărat bolșovic... Pân' la anul, ași v numai să dau față cu gazdă să-linvețe o leacă de omerie

Xe-R-Xe.

Tursouri pentru mire avantajios și fin găsiți

Ruttkay & Botye

Arad, vis-a-vis cu Prefectura dețului.

Casa Cercuală a Asigurătorilor Sociale din Arad ca spre închiriere în centrul orașului o clădire constătoare de 24—27 încăperi corespunzătoare pentru instalarea birourilor administrative, ambulatoriilor medicale și farmaciei Casei Cercuale. Chiria poate fi până la 140.0 lei anual.

Ofertele sunt a se înainta la recepțiunii Casei Cercuale Arad până cel mai târziu în 2 Ianuarie 1932.

Nouile avantagii pentru depuneri și restituiri (plăți) la

CASSA GENERALĂ DE ECONOMII

din București - Calea Victoriei în fața Poștei.

1) Statul garantează sumele depuse și dobânzile lor;

2) Depunerile nu pot fi propriete nici urmărite;

3) Dobânzile depunerilor până la 100.000 lei sunt scutite de orice impozite;

4) Soțiile și minorii își pot administra cum vor depunerile lor;

5) Secret absolut asupra depunerilor;

6) Oricine poate depune pentru sine ori pentru altă persoană și poate dispune după dorință de sumele depuse. Ori câți membrii într-o familie pot avea fiecare câte un libret.

7) Soțul și soția pot condiționa ridicarea depunerilor, asigurându-și banii economisiți după cum vor.

8) Libretul de depunere este ca și un cec la vedere: oricare oficiu poștal din țară, (ca și la Centrala Cassei (Calea Victoriei, vis-a-vis de Palatul Poștelor) plătește la prezentare sume până la 2000 lei.

9) Orice sumă se poate ridica din depuneri la Centrala Cassei, oriunde s'ar fi făcut depunerea.

10) Oficiile poștale restituie sumele cari trec de 50.000 lei în termen de cel mult 45 zile, dela cererea de retragere. Sub 50.000 lei în termene mai scurte.

Termenele se pot micșora în cazuri de urgență.

11) Formalitățile pentru depuneri sau restituiri sunt foarte rapide și cu totul simple.

12) Nu se plătesc taxe sau timbre, nici la depuneri nici la restituiri.

Cea mai mică depunere pe libret e de 50 lei.

Sub 50 lei depunerile se fac pe foi de economii cu timbre speciale

Toate oficiile poștale din țară și capitală primesc depuneri și fac restituiri pentru

Cassa generală de economii din București

Instituție garantată de Stat — Fondată în 1881.

Dobândă de 4 $\frac{1}{2}$ % scutită de impozite, egală cu 6%.

Săptămâna

Abonamentul:

anual . . . . . 160 Lei
 Pentru autorități, întreprinderi și instituții anul . . . . . 250 Lei.
 Publicațiuni și alte inserate oficiale, cuvântul 2 Lei. Publicații și inserate mai mici de 25 cuvinte, taxă fixă 50 Lei.
 Reclame, pe cm. patrat 3 Lei
Ziarul apare săptămânal, Duminică

CALENDARUL SĂPT.

Decembrie 31 zile

25 — Vineri Năsterea Domnului
 26 — Sâmbătă „
 27 — Duminică,
 28 — Luni
 29 — Marți
 30 — Mercuri
 31 — Joi

Joi a avut loc la Prefectura județului o conferință în vederea înființării unui aeroport vamal în Arad și s'a hotărât, ca Direcția Aviației civile să intervină la Bruxelles, unde va avea loc viitorul congres internațional al aviației civile, pentru ca Aradul să devină aeroport vamal internațional. Pentru amenajarea aeroportului, Ministerul de Război a cedat hangarul dela Gai, Primăria orașului va repara acest hangar precum și pavilionul de gardă, iar prefectura județului va deschide un credit extraordinar de 500.000 lei pentru un post de radio-telegrafie.

Duminică după masă, în hotelul „Cornul Vânătorilor” din Arad, s'a sinucis prin tăierea arterelor, Romulus Verișan, fostul director al Băncii Economice din Șeitin. Din scrisorile lăsate reiese că sinucisul abea în vârsta de 42 ani, s'a decis să-și pună capăt vieții, din cauza situației materiale critice în care a ajuns în urma prăbușirii băncii. Deci iată o nouă jertfă datorită crizei economice.

Monitorul Oficial publică jurnalul Consiliului de ministrii, în care s'a hotărât reducerea taxei vamale pentru zahăr dela 21 lei la 9 lei, pe o perioadă de 2 luni. De asemenea jurnalul conține și o decizie a consiliului, prin care prețul de vânzare al zahărului se fixează la 33 lei kg., la vânzările în mare, și 35 lei kg. pentru detaiști.

Oficiul poștei locale a început a lua o serie de mă-

suri, menite să facă cele mai mari economii posibile. Aceasta pentru că veniturile post i din cauza crizei economice, sunt în continuă scădere.

Știri din București anunță că C. F. R. tratează cu trei fabrici de vagoane dintre cari și fabrica „Astra” pentru ale cumpăra. Aceasta din motivul, că C. F. R. nefiind în stare a face comenzile obligatorii, conform contractelor, intenționează, ca prin preluarea fabricelor, să scape de procesele de despăgubire, de cari sunt amenințate C. F. R. Or, în situația actuală, C. F. R. pot face investiții noi numai prin urcarea taxelor de transport, cari și azi sunt prea exagerate.

Ziarele din București anunță că Di Ghica, Ministrul de externe va pleca după sărbători la Varșovia, în scopul luării tratativeilor cu plenipotențiarul Rusiei Sovietice. Probabil, pentru reluarea legăturilor diplomatice.

Ministerul muncii spre a împiedecă concedierea salarilor și or, s'a adresat conducătorilor întreprinderilor, sfătându-și să reducă orele de lucru, ca astfel să rețină în se viciu pe toți angajații.

Primăria comunei Pecica.
 No. 2641/1931.

Publicațiune

Se publică spre cunoștință generală că la Primăria comunei Pecica, în ziua de 23 Ianuarie 1932, se vor ținea următoarele licitațiuni publice:

I.
 La orele 8, pentru compactarea registrelor și cărților de legi și specialitate, asemenea pentru furnizarea hârtiei, imprimatelor, registrelor și rechizitelor de scris necesare Primăriei în anul 1932.

II.
 La orele 8, și jumătate pentru furnizarea alor 224 m. lemne de foc pe seama Primăriei, locuințele notariale și sora de ocrotire pe anul 1932.

III.
 La orele 9, pentru furnizarea mobilierului necesar Primăriei comunale pe anul 1932 și anume: becuri și diferite alte mărunțșuri necesare gospodăriei comunale

și repararea scaunelor, cari se pot vedea în tabloul afișat la aceasta Primărie.

IV.
 La orele 9 și jumătate pentru confecționarea uniformelor încălțămintelor și echipamentului necesar în anul 1932 garzilor și servitorilor comunali.

V.
 La orele 10 pentru cumpărarea lemnelor, ferului, scândurilor cimentului, tuburilor de ciment și varul necesar la preparațiunile fântânilor, podurilor, șanțurilor, edificiilor, căruțelor, trăsurilor și pompelor de incendiu comunale pe anul 1932.

VI.
 La orele 10, și jumătate pentru repararea trăsurilor, harnașamentului, rechizitelor de pompieri și potcoviirea cailor comunali în anul 1932.

VII.
 La orele 11 pentru repararea imprejmuirei pe locul târgului.

VIII.
 La orele 11 și jumătate, pentru cumpărarea arborilor necesari pentru plata pe străzile comunei în cursul anului 1932.

IX.
 La orele 12 pentru reparațiuni mărunte ce se vor ivi din caz în caz în cursul anului 1932 la edificiile, grajdurile, fântânile, oborul și podurile comunale.

X.
 La orele 14 pentru arendarea ierbei din cimitirul comunal, pășunatul pe dolma de sub pădure și dolma de sub sat și vinderea jutejului din valea Fergace.

XI.
 La orele 14 și jumătate pentru vinderea alor 3 tauri neapți de prăsilă și totodată pentru cumpărarea alor 3 tauri de prăsilă

XII.
 La orele 15 pentru cumpărarea lor 150 mm. porumb, 50 mm. ovăs, 100 mm. paie, 3000 snopi de tului de porumb, 2000 coșeri pleavă de grâu, furage necesare la alimentarea cailor și animalelor de reproducție a comunei pe anul 1932.

Licitațiunile se vor ținea în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității publice, cu oferte închise și sigilate pe cari concurenții le vor înainta acestei primării în termen.

La ofertă se va anexa — dar în plic separat — și recepisa căuțiunei de 4 procente a sumei oferite care apoi se va completa la 6 procente. Se menționează că nu se primesc decât recepise de depuneri la Casa de depuneri sau Administrațiunii Financiare despre cauțiunea amintită și nici decum numerar sau efecte, eventual alte valori.

Pecica, la 14 Decembrie 1931.
 Primăria.

Primăria comunei Cermei.
 No. 1811/1931.

Publicațiunea de licitație.

Primăria comunei Cermei în ziua de 18 Ianuarie 1932 va ținea licitație publică în localul primăriei pe lângă respectarea forma-

lităților cuprinse în Art. 88-110 al legii contab. publice pentru următoarele lucrări și furnituri necesare primăriei pe anul 1932 după cum urmează;

I.
 La orele 8 pentru liferarea alor 2000 kgr. ovăs, 6000 kgr. porumb tărăte 1000 kgr. necesare reproducătorilor masculi și repararea harnașamentului.

II.
 La oarele 8 $\frac{1}{2}$ pentru liferarea alor 200 mm³ lemne de foc calitatea primă esență cer și fag pentru primărie și școală.

III.
 La orele 9 pentru liferarea alor 300 litri petrol, sticle de lămpii și chibrituri.

IV.
 La orele 9 $\frac{1}{2}$ pentru compactarea registrelor și cărților de legi și pentru furnizarea hârtiei, cerneșalei și rechizitelor necesare pentru cancelarii.

V.
 La orele 10 pentru furnizarea materialului lemnos și acelu de ferar necesar la repararea podurilor și fântânelor, gardurilor și localurilor primăriei.

VI.
 La orele 10 $\frac{1}{2}$ pentru repararea și întreținerea rechizitelor de pomperit.

VII.
 La oarele 11 pentru confecționarea hainelor de iarnă și de vară și pentru încălțămintele necesare pentru 4 garzi comunali.

VIII.
 La oarele 11 $\frac{1}{2}$ pentru arendarea cărașitului comunal.

IX.
 La oarele 15 pentru vânzarea alor cea. 200 măji fân de țârlag și cea. 17 măji de grâu proprietatea comunei.

X.
 La oarele 15 $\frac{1}{2}$ pentru vindirea gunoiului produs de animalele de reproducție.

XI.
 La oarele 16 pentru reparațiuni mărunte ce se vor ivi din caz în paz în anul 1932 la edificiul primăriei, bicăriei, la poduri, fântâni și garduri.

XII.
 La oarele 16 $\frac{1}{2}$ pentru facerea și curățirea șanțurilor pe marginea comunei și pe teritorul rio-mașului.

XIII.
 La oarele 17 pentru facerea latrinei și camerei de arest la primărie.

XIV.
 La oarele 17 $\frac{1}{2}$ pentru iluminatul străzilor.

XV.
 La oarele 18 pentru liferarea materialului și renovarea abatorului comunal.

Caietele de sarcini referitoare la aceste licitații se pot vedea zilnic la biroul notarial

Deodată cu oferta se va depune în fața comisiunei de licitație garanța provizorică de 5% în numerar sau hârtii de valoare garantate de Stat.

Licitațiunile rămase fără rezultat se vor repeta tot la acciaș oră și local în ziua de 3 Februarie 1932.

Cermei la 14 Decembrie 1931.
 Primăria Comunală.

Casa de vânzare în Arad:

Casă mică cu chiriași 2 minute de centru 2x1 camere venit Lei 36.000 pentru 280.000 lei.

Casă în colț scutită de impozit lângă drumul Radnei, 3 camere, verandă cu grădină, 300 mii Lei.

Casă rentabilă cu chiriași, în centru, 3 clădiri, 2 locuințe venit 56.000 pentru Lei 335 mii.

Casă cu prăvălie, în colț, astăzi apuduct, prăvălie mixtă, crișmă, breș de vânzare de beuturi 2x3 camere, poartă mare, cu grădină mare Lei 375.000

Casă cu prăvălie mare lângă strada principală, 1 și 2 camere, anticamere cu pivniță cimentată, Lei 450.000.—

Casă cu 3 locuințe în centru, 1x1 cameră, curte cu parc, Lei 500.000

Casă mare cu chiriași în apropiere de gară, 11 chiriași, venit 84.000 lei pentru 600.000 Lei.

Casă cu chiriași în centru, 5x1, în 1x3 camere, parchet, cameră de baie venit Lei 94.000, pentru 700.000 Lei.

Casă mare cu chiriași aproape de gară, 3 clădiri, 14 chiriași, venit 108.000 pentru 750.000 lei

Casă boarească modernă, în apropiere de biserică românească, cu poartă, 7 camere baie și cameră pt. servitoare parchet, cu cuptoare teracotă pentru 800.000.

Casă pentru chiriași cu etajul lângă șir, Consistoriului, 2x1, 1x2, 2x3 mere cu băi, Lei 825.000

Casă pt. chiriași în centru, etajul 2x3 cameră cu băi, 2x1 cameră Lei 920.000

Casă cu etajul scutită de impozit cu chiriași, 1x1 1x2, 2x4, camere cu camere pt. servitoare parchet, cuptoare de teracotă, venit. 100.000 pentru 1 $\frac{1}{2}$ milion

Casă cu chiriași, cu etajul în centru, cu edificiu separat scutit de pozit. 1x5, 2x4, 2x2, 3x1, locuințe, chet, rolouri Eslingen, cuptoare teracota suțeran pt. fabrică, cu hipotecă de plac, pentru Lei 1.700.000

Casă cu 2 etaje, cu prăvălie lângă strada principală, 4 prăvălii, locuințe 2, 3, 5, camere cu parchet și baie 260.000 Lei venit, pentru 2.300.000

Casă de vânzare dela Lei 120 până la 6.000.000; 27 jugăre mică pământ la Apăten cu 320.000 lei

Pentru cumpărare și vânzare de imobile adresați-vă cu încredere biroul meu de mai jos.

Primește oferte mai de parte!
 Agenția — Petran, Arad,
 P. A. Iancu 16

HOTEL CENTRAL ARAD

Calorifer. Apă caldă rece. Institut cură Prețuri reduse.

Comuna Conop, județul Arad
 Nr. 688-1931.

Publicațiune.

Se publică că în ziua de 2 Ianuarie 1932 ora 9 a. m. se va ținea la primărie licitație publică cu oferte închise și sigilate pentru darea în arandă, alor 2 debite pentru desfacerea băuturilor spătoase pe timp de 3 ani, începând dela 1 Martie 1932 până la Februarie 1935, pentru 5000. Lei anual pentru fiecare debit.

Licitația se ține conform art. 88—110 din Legea Contabilității Publice, iar caetul de servicii se poate vedea în oaficiioase la Primăria.

Conop, la 10 Decembrie 1931
 Primăria

SIMION BIRNFEL

fondat 1895.
 ARAD, Piața Avram Iancu No.
 Mărunțșuri, jucării și lanterne en gros.